

Treenighedens mangefoldede poetiske billeder

Når vi tager hul på den lange trinitatistid, som en refleksion over Guds trinitet, vil jeg gerne beskrive, hvordan salmen kan ses som en trosbekendelse. Mange salmer har en trinitarisk struktur, men selve salmesangen kan også ses som et svar, hvormed menigheden enstemmigt giver udtryk for helligåndens *virke* af det, som er sagt i 1. og 2. trosartikel.

I Niels Henrik Gregersens bidrag til bogen "Mangefoldet tro og sjælesorg" (2019) refereres der til, hvordan Guds tilstedeværelse i moderne salmedigtning f.eks. hos Hans Anker Jørgensens salme fra 2012 "Gud ånder i kornet." (nr. 867 i 100 salmer) Vi skal svinge sammen, idet ordene og billederne gør os til hele mennesker.

Dette fører han tilbage til Grundtvigs salme "Verdens igenfødsel" (DDS 235), hvor menigheden ved hjælp af de fire grundelementer (jord, vand, luft og ild) inviteres til at synges med.

Verdens igenfødsel
glæden igenføder;
skønt fornyet skabningen
den Opstande møder.
Øst og vest og syd og nord,
ild og vand og luft og jord
synger påskesalmer.

Ser du op til hvælvingen,
skyerne sig klarer,
lytter du til bølgerne,
blidelig de svarer;
mellem begge morgenglad
fryder sig med forårskvad
hele fuglekoret.

Ser du, hvor i skovene
alle træer skyder!
Mærker du, hvor engene
sig i våren fryder!
Nu det visne vorder grønt,
hvad der falmed, atter skønt,
det gør påskemorgen.

Livets varme, sejrende
over dødens kulde,
priser ham, som strålende
rejste sig af mulde;
dødens fyrste tog ham hel,
havde i ham ingen del,

misted, hvad han havde.

Fundet har nu mennesket
bod for alt forliset;
sværdet nu, det flammende,
svandt fra Paradiset,
nu keruben løfter glad
oliegren og palmebald,
vinker os til Eden.

Vi begynder med morgen og skabelsesfornyelsen igennem påskesalmesangen, som strømmer fra alle verdenshjørner og består af alle grundelementerne som forenes i den syngende selv.

Efter denne forening bevæger vi os over til synet i strofe 2 og 3, idet skaberværket folder sig ud i et sammenfald med den første skabelse. På den måde bliver synet et gensyn, men også et fornyet syn på den omgivende verden. Alt dette bringer påskemorgen, idet det visne, falmede, men også friske og grønne (liv og død) sammenbindes.

Efter dette syn på verden, men også en selv, som underlagt døden ved at være en iboende del af naturen, viser det sig i et mægtigt syn i strofe 4, at døden er allerede overvundet. "Dødens fyrste tog ham hel / havde i ham ingen del". Det er allerede er igennem Kristi sejr og strålende oprejsning af mulden.

Har man set denne af Kristus en gang besejrede overvindelse af døden, er man kommet på plads med sin egen forgængelighed, hvilket udmales i strofe 5, hvor de flammende sværd foran døren til paradiset nu svinder væk og en gravenglen vinker en ind i Eden.

Grundtvigs salme har ikke nogen indlysende trinitarisk struktur, men som jeg har vist i ovenstående mangefoldes *skabelse*, *inkarnation* og *opstandelse*, som vokser sprogligt i den syngende, som en bekendelse til Gud.

I Hans Anker Jørgensens salme "Gud ånder i kornet", er vi på en gang inde og ude af gudstjenesten, og på den måde har salmen som bekendelse til den treenige Gud et større virkningsfelt.

Gud ånder i kornet,
kornetten og hornet,
i orgel, harmonika, sax og obo,
i elskovens højder
i hyrdernes fløjter
i os, når vi synger de mindste til ro.

Gud ånder i julen
i dampen fra mulen
på æslet, der bærer Maria i stald,
i varmet fra bålet
på vejen mod målet,
i Josef og hyrden, der passer sit kald.

Gud ånder i lunger,
i nyfødte unger,
som skriger det første forløsende skrig,
i fiskenes gæller,
i folk, der fortæller
om krigens gru og en dag uden krig.

Gud ånder i nakken,
i sangen og snakken
om Jesus, der går på den sorteste sø,
i næsten, der kalder,
i kornet, der falder
i jorden – og bliver til liv ved at dø.

Vi takker for kornet
kornetten og hornet,
for orgel, harmonika, sax og obo,
for ånd og for unger,
for mad imod hunger,
for engle, der synger os alle til ro.

De liturgisk genkendelige ord er orgel, hyrder og sang, men gudstjenesten frigøres som et åndedræt igennem kornet, musikinstrumenterne, elskoven og godnat sangen for de mindste. I strofe 2 er vi helt inde i juleevangeliets krybberum med Maria, æslet, Josef og hyrderne, for i strofe 3 på dramatisk vis at trækkes ud i verden med skriget fra den nyfødte og videre til krigens gru. Strofe 4 fremkalder en fornemmelse af at blive åndet i nakken, men ikke som overvågning. Ånden i nakken billedliggøres i det, at intet falder til jorden uden Guds viden, og derfor munder salmen ud i strofe 5 med tak for sammenhængen i det hele, idet det der sker i naturen, i folks hverdag, og det, der sker i gudstjenesten, er en mangefoldet helhed.